

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 543/2012-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. októbra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť J. M., B., zastúpeného advokátkou JUDr. J. Ch., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 201/2011, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. M. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. mája 2012 doručená sťažnosť J. M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti

v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 201/2011 (ďalej len „namietané konanie“).

Zo sťažnosti, ako aj z vyžiadanej spisovej dokumentácie vyplýva, že Okresným súdom Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) bolo pod sp. zn. 7 C 33/2007 vedené občianskoprávne konanie v právnej veci o ochranu osobnosti; sťažovateľ bol účastníkom tohto konania v procesnom postavení navrhovateľa. Okresný súd o návrhu sťažovateľa rozhodol rozsudkom 16. decembra 2010 tak, že ho zamietol. Sťažovateľ podal proti rozsudku súdu prvého stupňa 13. januára 2011 odvolanie. Na účely rozhodnutia o odvolaní bol spis okresného súdu doručený krajskému súdu 13. mája 2011, ktorý o ňom bez nariadenia ústneho pojednávania rozhodol rozsudkom č. k. 9 Co201/2011-538 z 24. mája 2012 (rozsudok bol verejne vyhlásený šesť dní pred doručením sťažnosti ústavnému súdu, pozn.) tak, že odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil; označený rozsudok krajského súdu bol doručený zástupkyňi sťažovateľa 31. mája 2012 a nadobudol právoplatnosť 6. júna 2012.

Sťažovateľ uvádza, že 30. novembra 2011 podal „*Krajskému súdu v Bratislave sťažnosť na prieťahy v konaní vo viacerých prípadoch, medzi inými aj v tomto konaní, ktoré bolo evidované na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 9 Co 201/2011 Listom zo dňa 20. 12. 2011 predsedníčka krajského súdu JUDr. D. K. vyhodnotila sťažnosť ako dôvodnú a prisľúbila nápravu.*“. V tejto súvislosti sťažovateľ tvrdí, že „*Súd i napriek prisľubu, že prieťahy v konaní budú odstránené naďalej nekoná, a to s prihliadnutím na závažnosť sporu, že príčinné súvislosti priviedli sťažovateľovi nenapraviteľné nevýhody, ktoré naďalej pretrvávajú, boli porušené jeho základné práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov...*“.

Podľa sťažovateľa „*Otázka prieťahov v konaní v tomto prípade je citlivá najmä z dôvodov, že sťažovateľ sa návratom na Slovensko od 13. 10. 2005 spolu s rodinou a dvoma maloletými deťmi prepadol do bezdomovstva a v januári 2006 im ako bezdomovcom hrozila smrť zamrznutím obdobne ako bolo prezentované v tlači, že v tomto*

období zamrzlo v Bratislave 17 bezdomovcov. Prietáhmi v konaní sa sťažovateľ nevie dovolať spravodlivosti od 19. 11. 1993, teda viac ako 18 rokov.

Keby boli súdy konali v zmysle zákona, nemohlo by dôjsť k ďalšiemu odpredaju môjho obydlia, ktorý sa uskutočnil ako priamy následok prietáhov v konaní v minulosti. Sťažovateľ s rodinou i naďalej žijú potupným a ponižujúcim životom bezdomovcov.“

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd nálezhom takto rozhodol:

„1. Základné právo J. M..., na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom Krajským súdom v Bratislave pod sp. zn. 9 Co 201 /2011 porušené bolo.

2. Krajskému súdu v Bratislave prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 201/2011 konal bez zbytočných prietáhov.

3. J. M. priznáva finančné zadosťučinenie v sume 10 000 Euro (slovom desaťtisíc), ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava I je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia v sume 1.000 Euro (jedentisíc) na účet ich právneho zástupcu JUDr. (podľa splnomocnenia) do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním

a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľ namieta, že postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 201/2011 došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejedanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd si v súvislosti s prípravou predbežného prerokovania sťažnosti vyžiadal z krajského súdu príslušný spis a zároveň požiadal predsedu okresného súdu o vyjadrenie k sťažnosti. Predseda okresného súdu sa k sťažnosti vyjadril v prípise sp. zn. Spr 3533/12 z 27. septembra 2012, v ktorom uviedol:

„Z obsahu spisového materiálu sp. zn. 9 Co/201/201 1 vyplýva, že predmetná právna vec napadla na Krajský súd v Bratislave dňa 13. 05. 2011 a rozhodnutá v merite veci bola dňa 24. 05. 2012 rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 9 Co/201/2011-538 spôsobom predpokladaným v ustanovení § 156 ods. 3 O. s. p. (verejným vyhlásením rozsudku bez nariadenia ústneho pojednávania).

Z predmetnej ústavnej sťažnosti sťažovateľa je zrejmé, že táto bola podaná v čase po vyhlásení rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave vo veci samej (vyhotovenie ústavnej sťažnosti je datované dňom 26. 05. 2012) a Ústavnému súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená dňa 30. 05. 2012.

V danom prípade teda krajský súd v čase podania sťažnosti už nevykonával procesné úkony smerujúce k vydaniu meritórneho rozhodnutia, konanie vo veci samej bolo skončené,

pričom právoplatnosť skončenia predmetnej vecí bola viazaná už iba na úkony súdu prvého stupňa spojené s doručovaním rozhodnutia odvolacieho súdu účastníkom konania.

S poukazom na uvedené je dostatočne odôvodnený záver, že stav právnej neistoty sťažovateľa v konkrétnej právnej veci bol odstránený vyššie uvedeným rozsudkom krajského súdu, ktorého právoplatnosť je/bola závislá už iba na splnení formálno-právnej podmienky jeho doručenia účastníkom konania.

Skutočnosť, že krajský súd po tom, čo bola Ústavnému súdu doručená ústavná sťažnosť, nemôže vo veci ďalej konať, zakladá dôvod na odmietnutie sťažnosti sťažovateľa pre jej zjavnú neopodstatnenosť (rovnaký záver prijal ústavný súd vo svojom uznesení sp. zn. III. ÚS 316/10 zo dňa 25. 08. 2010)...“

Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, ako aj vtedy, ak v konaní pred príslušným orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval sťažovateľom označené základné právo alebo slobodu, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Súčasťou ustálenej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor (napr. II. ÚS 12/01, IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 205/03, I. ÚS 16/04), podľa ktorého sa ochrana základnému právu na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a tiež právu na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie tohto základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v danom prípade krajským súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď bola sťažnosť ústavnému súdu doručená, už nemohlo

dochádzať k namietanému porušovaniu tohto základného práva, ústavný súd ju zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorou sa sťažovatelia domáhajú ochrany svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, je požiadavka, aby smerovala proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do ústavou chránenej sféry sťažovateľov. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo k neprípustnému zásahu do základných práv, a v prípade, že k takému zásahu už došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo. Preto, ak je zrejmé, že v čase, keď bola sťažnosť ústavnému súdu doručená, už k prietahom v namietanom konaní nemôže dochádzať, predovšetkým z dôvodu, že vo veci bolo právoplatne rozhodnuté, je daný dôvod na odmietnutie takejto sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Sťažovateľ namieta zbytočné prietahy spôsobené postupom krajského súdu v namietanom konaní, ktorého predmetom bolo rozhodovanie o jeho návrhu na ochranu osobnosti, a to v období od odstúpenia veci okresným súdom (13. mája 2011) krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľa, až do rozhodnutia krajského súdu o ňom (24. mája 2012). Sťažnosť sťažovateľa však bola ústavnému súdu doručená až 30. mája 2012, t. j. v čase, keď už postupom krajského súdu v namietanom konaní zjavne nemohlo dochádzať k porušovaniu ním označeného základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Po odmietnutí sťažnosti ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. októbra 2012